

ZASADY REALIZACJI NASADZEŃ REKOMPENSUJĄCYCH ORAZ WNOŠENIA OPŁAT ZA USUWANIE DRZEW I KRZEWÓW PRZEZ INWESTORÓW, FIRMY, INSTYTUCJE

Podstawa prawna:

- 1) art. 83b. ust. 1 pkt 9 ustawy o ochronie przyrody,
- 2) art. 83f ust. 1 ustawy o ochronie przyrody,
- 3) art. 84 ust. 1-3 ustawy o ochronie przyrody
- 4) art. 86 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

Drzewa i krzewy spełniające kryteria wymienione w art. 83f ust. 1 ustawy o ochronie przyrody można usunąć bez zezwolenia właściwego organu. Usunięcie drzew i krzewów spełniających kryteria wymienione w art. 86 ustawy o ochronie przyrody wymaga uzyskania zezwolenia właściwego organu, jednakże za usunięcie tych drzew nie nalicza się opłat.

Za drzewa, które nie spełniają kryteriów określonych w ww. przepisach, Inwestor ponosi opłaty zgodnie z zasadami określonymi w art. 84 ust. 1-3 ww. ustawy.

W celu obniżenia wysokości opłaty za usuwane drzewa Inwestor ubiegający się o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów kolidujących z inwestycją może dołączyć do wniosku projekt planu nasadzeń rekompensujących¹⁾ w zamian za usuwaną zieleń, o ile planuje realizację:

- a) nasadzeń zastępczych, rozumianych jako posadzenie drzew lub krzewów, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub o powierzchni nie mniejszej niż powierzchnia usuwanych krzewów, stanowiących kompensację przyrodniczą za usuwane drzewa lub krzewy w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska lub
- b) przesadzenia drzew lub krzewów.

UWAGA: W przypadku, gdy Inwestor nie dołączy do wniosku projektu planu nasadzeń zastępczych, uznaje się, że nie przewiduje realizacji takich nasadzeń, zatem opłatę za usunięcie drzew i krzewów oblicza się i pobiera w całości zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o ochronie przyrody.

W przypadku, gdy Inwestor dołączy do podania projekt planu nasadzeń zastępczych, w toku rozpatrywania wniosku dokonywana jest weryfikacja czy projektowane nasadzenia będą stanowiły właściwą rekompensatę negatywnych zmian w środowisku²⁾. Organ, wydając uzależnione od wykonania nasadzeń zastępczych zezwolenie na usunięcie drzewa, jest zobowiązany do wzięcia pod uwagę w szczególności dostępności miejsc na nasadzenia zastępcze oraz następujących cech usuwanego drzewa:

- 1) wartość przyrodniczą, w tym rozmiar drzewa oraz funkcje, jakie pełni w ekosystemie,
- 2) wartość kulturową,
- 3) walory krajobrazowe,
- 4) lokalizację.

Za właściwą rekompensatę przyrodniczą uznaje się sytuację, gdy wskazany wyżej projekt uwzględniać będzie gatunki, parametry oraz liczbę drzew przewidzianych do nasadzeń rekompensujących, uzależnioną od gatunków i obwodów pni drzew usuwanych w sposób opisany w tabelach^{3/4)} nr 1 i nr 2, stanowiących załączniki do niniejszych zasad. Tabele te są podstawą do wyliczenia ilości nasadzeń rekompensujących, jednakże w zależności od sytuacji, cech usuwanego drzewa oraz lokalizacji, wartości te mogą ulegać modyfikacjom.

UWAGA: Projekt nasadzeń rekompensujących musi przewidywać lokalizację sadzonych drzew i krzewów w miejscach nie powodujących kolizji z istniejącymi i projektowanymi obiektami budowlanymi (nadziemnymi i podziemnymi) oraz z istniejącym zadrzewieniem w dacie posadzenia

i w terminie późniejszym, w szczególności lokalizacja drzew i krzewów stanowiących rekompensatę przyrodniczą musi uwzględniać docelowe rozmiary drzew (wielkość koron i systemów korzeniowych).

W przypadku braku miejsca na realizację nasadzeń zastępczych na terenie inwestycji, z której ma nastąpić wycinka zieleni, pobiera się opłatę za usunięcie drzew i krzewów, przy czym jest ona pomniejszana o kwotę wynikającą z ilości planowanych nasadzeń rekompensujących ustaloną w oparciu o ww. tabele oraz koszty związane z utrzymaniem tej zieleni przez okres 3 lat⁵⁾. Analizując projekt nasadzeń rekompensujących oraz wyliczając kwotę opłaty za usunięcie drzew, która ulega pobraniu, organ kieruje się zasadą minimalizowania wysokości pobranej opłaty, a maksymalizowania ilości i jakości nasadzanych drzew i krzewów. Wysokość opłaty pobieranej za usunięcie drzew zmniejsza się proporcjonalnie wraz ze zwiększeniem ilości nasadzonych drzew.

W przypadku, gdy inwestor realizuje:

- 1) inwestycję drogową w oparciu o umowę drogową na terenie, na którym rosną drzewa lub krzewy kolidujące z tą inwestycją;
- 2) inną inwestycję o charakterze publicznym, na terenie prywatnym i gminnym, na podstawie umowy lub porozumienia stron, np. budowa ścieżki rowerowej;
- 3) w ramach inwestycji komercyjnej place, chodniki, zieleń urządzoną o charakterze ogólnodostępnym, do wykonania których obligują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego;
- 4) inwestycję kolidującą z drzewami lub krzewami na terenach będących własnością Skarbu Państwa zarządzanych np. przez Marszałka Województwa, Policję itp.;

- opłata za usuwane drzewa kolidujące z zamierzeniem jest obliczana uwzględniając podstawy do zwolnienia wymienione w art. 86 ustawy. Zgoda na usunięcie drzew jest uzależniana od realizacji nasadzeń zastępczych, a płatność opłaty jest w całości odraczana na okres 3 lat. W przypadku inwestycji, o których mowa wyżej, nasadzenia rekompensujące mogą być realizowane na działkach innych niż obszar inwestycji, w bliskim ich sąsiedztwie, zaś ilość drzew przewidzianych do nasadzenia w ramach nasadzeń rekompensujących nie może być mniejsza niż ilość drzew usuwanych a gatunki drzew planowanych do nasadzeń muszą być wybrane z grupy drzew postulowanych do wycinki wg tabeli nr 2.

¹⁾ *wykonany w formie rysunku, mapy lub projektu zagospodarowania działki lub terenu wraz z informacją o liczbie, gatunku lub odmianie drzew lub krzewów oraz miejscu i planowanym terminie ich wykonania.*

²⁾ *W sytuacji, gdy w wyniku analizy okoliczności sprawy organy uznały, iż nasadzenia zastępcze nie zrekompensują negatywnych zmian w środowisku, ich obowiązkiem było ustalenie opłaty (WSA w Gorzowie Wielkopolskim, sygn. akt II SA/Go 132/08).*

³⁾ *W przypadku gdy w ramach nasadzeń rekompensujących przewiduje się wykonanie nasadzeń drzew gatunków z grupy niższej niż drzewa usuwane, to ilość drzew do nasadzenia ulega podwojeniu np. w zamian za drzewo o obwodzie pnia 120 cm z grupy IV konieczne będzie posadzenie 8 szt. drzew o obwodach pni 24cm należących do tej samej IV grupy lub 16 szt. drzew o obwodach 20cm z grupy III lub 24 szt. drzew o obwodach 18cm z grupy II lub 32 szt. drzew o obwodach pni 16cm z grupy I. W przypadku gdy w ramach nasadzeń rekompensujących przewiduje się do nasadzeń drzewa z grupy wyższej niż drzewo usuwane to liczba nowych nasadzeń zostanie pomniejszona dwukrotnie. np. w zamian za drzewo o obwodzie pnia 120cm z grupy I konieczne będzie posadzenie 8 szt. drzew o obwodach pni 16cm należących do tej samej I grupy lub 4 szt. drzew o obwodach 18cm z grupy II lub 2 szt. drzew o obwodach 20cm z grupy III lub 1 szt. drzewa o obwodzie pnia 24cm z grupy IV.*

⁴⁾ *Tabele nr 1 i nr 2 pochodzą z Wytycznych dla Krajowego systemu ochrony terenów zieleni i zadrzewień opracowanych na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie jako merytoryczna podstawa do zmiany ustawy o ochronie przyrody, która nastąpiła z dniem 28.08.2015r.*

⁵⁾ *Średnia wartość odtworzeniowa jednego drzewa (1.300,00 zł) do nasadzeń została przyjęta na podstawie aktualnych cen produkcji materiału szkółkarskiego spełniającego normy jakościowe oraz kalkulacji kosztorysowej prac obejmujących sadzenie i pielęgnację drzew, według standardów technicznych. Koszty odtworzenia drzewa obejmują koszty produkcji, sadzenia i pielęgnacji drzewa, w szczególności koszty nabycia sadzonki, koszty transportu sadzonki ze szkółek na miejsce sadzenia drzewa oraz koszty użycia niezbędnego sprzętu, koszty posadzenia drzewa oraz koszty trzyletniej pielęgnacji drzew.*

Załącznik do zasad realizacji nasadzeń rekompensujących oraz wnoszenia opłat za usuwanie drzew i krzewów przez inwestorów, firmy, instytucje.

Tabela 1. Parametry oraz liczba drzew zastępczych, w zależności od obwodu pni drzew usuwanych – na podstawie opracowania dr Kubusa i prof. Borowskiego

Grupa drzew	Parametry oraz liczba drzew zastępczych, w zależności od obwodu pni drzew usuwanych									
	Obwód pnia drzewa usuwanego [cm] na wys. 130 cm n. p. g.									
	51 – 100		101 – 200		201 – 300		301 – 500		501 – 700	
	min. obw. [cm] *	liczba drzew	min. obw. [cm] *	liczba drzew	min. obw. [cm] *	liczba drzew	min. obw. [cm] *	liczba drzew	min. obw. [cm] *	liczba drzew
I	12	5	16	8	16	14	20	18	20	27
II	14	5	18	8	18	14	24	18	24	27
III	16	5	20	8	20	14	28	18	28	27
IV	18	5	24	8	24	14	32	18	32	27

* - obwód pnia drzewa mierzony w cm na wys. 100 cm n.p.g.

Tabela 2. Rodzaje i gatunki drzew tworzących grupy według zdolności adaptacyjnych, wartości dendrologicznych.

GRUPA I Drzewa o największych zdolnościach adaptacyjnych, przeciętnych wartościach dendrologicznych, szybko rosnące	GRUPA II Drzewa o różnych zdolnościach adaptacyjnych, przeciętnych wartościach dendrologicznych, o umiarkowanym i szybkim tempie wzrostu	GRUPA III Drzewa o różnych zdolnościach adaptacyjnych oraz bardzo dużych i dużych wartościach dendrologicznych, o różnym tempie wzrostu	GRUPA IV Drzewa o niewielkich zdolnościach adaptacyjnych oraz dużych i dużych wartościach dendrologicznych, bardzo wolno rosnące i o umiarkowanym tempie wzrostu
Klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>)	Klon zwyczajny (<i>Acer platanoides</i>)	Jodła pospolita (<i>Abies alba</i>)	Jodła koreańska (<i>Abies koreana</i>)
Topola kanadyjska (<i>Populus ×canadiensis</i>)	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	Jodła kalifornijska (<i>Abies concolor</i>)	Cyprysik (<i>Chamaecyparis</i> sp.)
Czeremcha amerykańska (<i>Prunus serotina</i>)	Klon srebrzysty (<i>Acer saccharinum</i>)	Jodła (<i>Abies</i> sp.)	Ambrowiec amerykański (<i>Liquidambar styraciflua</i>)
Robinia akacjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>)	Kasztanowiec zwyczajny (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	Klon czerwony (<i>Acer rubrum</i>)	Tulipanowiec amerykański (<i>Liriodendron tulipifera</i>)
	Olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i>)	Klon polny (<i>Acer campestre</i>)	Magnolia (<i>Magnolia</i> sp.)
	Brzoza brodawkowata (<i>Betula pendula</i>)	Kasztanowiec (<i>Aesculus</i> sp.)	Korkowiec amurski (<i>Phellodendron amurense</i>)
	Grab pospolity (<i>Carpinus betulus</i>)	Brzoza (<i>Betula</i> sp.)	Cypryśnik błotny (<i>Taxodium distichum</i>)
	Buk zwyczajny (<i>Fagus sylvatica</i>)	Kasztan jadalny (<i>Castanea sativa</i>)	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)
	Jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i>)	Katalpa (<i>Catalpa</i> sp.)	Cis pośredni (<i>Taxus ×media</i>)
	Jesion pensylwański (<i>Fraxinus pennsylvanica</i>)	Orzesznik (<i>Carya</i> sp.)	Choina kanadyjska (<i>Tsuga canadensis</i>)
	Orzech włoski (<i>Juglans regia</i>)	Leszczyna turecka (<i>Corylus colurna</i>)	
	Modrzew europejski (<i>Larix decidua</i>)	Głóg (<i>Crataegus</i> sp.)	
	Modrzew japoński (<i>Larix kaempferi</i>)	Oliwnik wąskolistny (<i>Elaeagnus angustifolia</i>)	
	Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>)	Jesion amerykański (<i>Fraxinus americana</i>)	
	Świerk kłujący (<i>Picea pungens</i>)	Miłorząb dwuklapowy (<i>Ginkgo biloba</i>)	
	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	Glediczja trójcierniowa (<i>Gleditsia triacanthos</i>)	
	Platan klonolistny 'Acerifolia'	Kłęk amerykański (<i>Gymnocladus dioica</i>)	

	<i>(Platanus ×hispanica</i> <i>'Acerifolia')</i>		
	Topola biała <i>(Populus alba)</i>	Orzech <i>(Juglans sp.)</i>	
	Topola osika <i>(Populus tremula)</i>	Jałowiec pospolity <i>(Juniperus communis)</i>	
	Topola czarna <i>(Populus nigra)</i>	Jałowiec wirginijski <i>(Juniperus virginiana)</i>	
	Topola berlińska <i>(Populus ×berolinensis)</i>	Jabłonie ozdobne <i>(Malus sp.)</i>	
	Topola chińska <i>(Populus simonii)</i>	Metasekwoja chińska <i>(Metasequoia glyptostroboides)</i>	
	Wiśnia ptasia/ czereśnia <i>(Prunus avium)</i>	Morwa biała <i>(Morus alba)</i>	
	Wiśnia pospolita <i>(Prunus cerasus)</i>	Świerk serbski <i>(Picea omorica)</i>	
	Sliwa wiśniowa/ ałycza <i>(Prunus cerasifera)</i>	Sosna limba <i>(Pinus cembra)</i>	
	Wiśnia wonna <i>(Prunus mahaleb)</i>	Sosna czarna <i>(Pinus nigra)</i>	
	Czeremcha zwyczajna <i>(Prunus padus)</i>	Sosna żółta <i>(Pinus ponderosa)</i>	
	Daglezja zielona <i>(Pseudotsuga menziessi)</i>	Sosna wejmutka <i>(Pinus strobus)</i>	
	Grusza polna <i>(Pyrus pyraster)</i>	Wiśnia piłkowana <i>(Prunus serrulata)</i>	
	Dąb czerwony <i>(Quercus rubra)</i>	Wiśnia różowa <i>(Prunus subhirtella)</i>	
	Wierzba <i>(Salix sp.)</i>	Grusza drobnoowocowa <i>(Pyrus calleryana)</i>	
	Jarząb pospolity <i>(Sorbus aucuparia)</i>	Grusza wierzbolistna <i>(Pyrus salicifolia)</i>	
	Lipa <i>(Tilia sp.)</i>	Dąb szypułkowy <i>(Quercus robur)</i>	
	Lipa srebrzysta ¹ <i>(Tilia tomentosa)</i>	Dąb bezszypułkowy <i>(Quercus petraea)</i>	
	Wiąz szypułkowy <i>(Ulmus laevis)</i>	Perełkowiec japoński <i>(Sophora japonica)</i>	
	Wiąz górski <i>(Ulmus glabra)</i>	Jarząb <i>(Sorbus sp.)</i>	
	Wiąz pospolity <i>(Ulmus minor)</i>	Żywotnik olbrzymi <i>(Thuja plicata)</i>	